

n any més, tal com han fet des de l'any 2003, els *Papers de Recerca Històrica*, editats per la Societat Andorrana de Ciències, tenen un nou recull d'articles i aportacions sobre la història d'Andorra.

El dossier monogràfic elaborat per Gerhard Lang-Valchs està marcat per la temàtica filatèlica. Ens explica l'existència d'un primer segell andorrà que resulta d'una farsa que tingué lloc a Leipzig l'any 1883; mostra les vel·leïtats filatèliques frustrades de l'alemany Otto Bickel, que proposà al Consell General la creació d'un servei postal andorrà l'any 1893; desvela l'origen d'uns assajos dissenyats l'any 1928 que foren descoberts a Toulon el 1961, i acaba posant en context i desenvolupant la implantació del nou servei postal francès, nascut a l'inici dels anys trenta. Amb aquestes aportacions l'autor dibuixa el panorama de les relacions complexes establertes entre les dues administracions centrals dels països veïns, el Consell General i el bisbe d'Urgell, panorama que ja havia esbossat en un article anterior, també publicat en els *Papers de Recerca Històrica*, en el qual s'havia centrat en el projecte del suís Friedrich Weilenmann d'establir una administració postal andorrana.

Com ja és tradició en aquesta col·lecció, el conjunt d'articles recollits en la nova edició es caracteritza pel caràcter diacrònic. Jordi Casamajor recull un ampli corpus de gravats rupestres descoberts l'any 2008 a Andorra i a l'Alt Urgell. Èric Jover, Alan Ward Koeck i Alan Ward Leach passen pel sedàs de la crítica les fonts clàssiques relacionades amb la Segona Guerra Púnica i contextualitzen les diferents poblacions pirenaïques documentades. Carles Gascón s'endinsa en el difícil dossier de l'heterodòxia albigesa i de les seves repercussions en la geopolítica dels comtes de Foix a Andorra. Aquests mateixos bons homes són els que Pere Canturri identifica en els frescos de Sant Martí de la Cortinada quan detalla les singularitats del romànic andorrà.

Finalment, Lars Pohle, mitjançant els documents judicials, ens apropa a personatges andorrans dels segles XVI i XVII, i Alexander Kaffka estira els fils per treure a la llum les fantasies i els fets que envolten un personatge singular de la història d'Andorra d'inici del segle XX, Borís Skossyreff, més conegut com a Borís I.

A banda dels documents històrics que acompanyen el dossier monogràfic elaborat per Gerhard Lang-Valchs, cal destacar les aportacions iconogràfiques que provenen del fons Josep Casal i Casal. Una menció especial es mereix, al nostre entendre, la reproducció del *Seul récit veridique et historique de la guerre de 1882 entre la république d'Andorre et le duché de Bosost* editat a la revista *La Vie Moderne*. En aquesta publicació hebdomadària, nascuda l'any 1879, apareixia, l'any 1884, una faula firmada per Jean Faro en la qual l'autor barrejava la fantasia més absoluta amb uns coneixements reals sobre la vall d'Andorra.

Un cop més, mitjançant aquesta nova edició dels *Papers de Recerca Històrica*, la Societat Andorrana de Ciències respon amb encert a la seva vocació de difusió de la recerca i de les fonts històriques.

Vull agrair als autors i als col·laboradors la tasca desenvolupada i la seva perseverança, que han permès treure a la llum aquest nou instrument de treball que serà profitós tant per als especialistes com per al gran públic.

Olivier Codina i Viallette

Director del Departament
de Patrimoni Cultural